Lietas Nr. C30474113
Lietas arhīva Nr. C-4741-13

**SPRIEDUMS**
**Latvijas Republikas vārdā**

Rīgā, 2013.gada 25.septembrī

Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa

šādā sastāvā: tiesnese I.Rūķe

ar sekretāri Valsts amatpersona

izskatīja atklātā tiesas sēdē Rīgā, Abrenes ielā 3, civillietu AS „SEB banka" prasībā pret /pers. A/ par parāda piedziņu un

konstatēja:

2013.gada 15.aprīlī tiesā saņemts akciju sabiedrības (turpmāk AS) „SEB banka" (turpmāk tekstā prasītāja) prasības pieteikums pret /pers. A/ ( turpmāk tekstā atbildētājs) par parāda Ls 3396.85 un tiesāšanās izdevumu piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2006.gada 9.novembrī starp atbildētāju kā nomnieku un SIA „SEB līzings" (iepriekšējais nosaukums SIA „Unilīzings") kā iznomātāju tika noslēgts Nomas līgums Nr.F112761 (turpmāk – līgums), saskaņā ar kuru iznomātājs nomnieka uzdevumā iegādājās automašīnu Hyundai Getz, šasijas Nr./šasijas numurs/ (turpmāk – nomas priekšmets), kuras vērtība līguma noslēgšanas brīdī bija EUR 11338.98, neieskaitot PVN, un nodeva to nomnieka turējumā un lietošanā uz nomas periodu – nomas priekšmeta lietošanas termiņu. Nomniekam līgumā tika noteikti ikmēneša nomas maksājumi atbilstoši līgumam un maksājumu grafikam.

Līguma 7.1.punkts nosaka, ka nomas priekšmeta īpašuma tiesības pieder iznomātājam. Līguma 1.1.punktā ietvertā nomas perioda beigu datuma definīcija nosaka, ka nomniekam ir pienākums nodot nomas priekšmetu iznomātājam valdījumā, ja vien iznomātājam nerodas tiesības pārņemt nomas priekšmetu savā valdījumā pirms šī datuma. Nomas priekšmeta lietošanas termiņš tika noteikts līdz 2011.gada 25.novembrim. Līguma noteikumi paredzēja, ka nomnieks nomas un citus, tai skaitā procentu, maksājumus veic katra kalendārā mēneša 25.datumā maksājumu grafikā noteiktajā apmērā.

Nomnieka parakstītais piegādes apliecinājums apliecina, ka nomas priekšmets ir piegādāts atbilstoši līguma noteikumiem.

2009.gada 20.maijā iznomātājs nosūtīja nomniekam vēstuli, kurā nomnieks tika informēts, ka 2009.gada 20.maijā iznomātājs vienpusēji izbeidz līguma darbību pamatojoties uz līguma 8.2.5.3.punktu, kas nosaka, ka iznomātājam ir tiesības vienpusēji atkāpties no līguma, ja pilnīgi vai daļēji netiek samaksāti nomas maksājumi. Vienlaikus minētajā vēstulē nomniekam tika pieprasīts nekavējoties nodot nomas priekšmetu iznomātāja pilnvarotajai personai.

2010.gada 25.maijā nomnieks nodeva iznomātāja pārstāvim nomas priekšmetu ar pieņemšanas-nodošanas aktu.

Saskaņā ar līguma 8.4.1.punktu iznomātājs ir pilnvarots pārņemt savā valdījumā nomas priekšmetu un pēc sava ieskata pārdot nomas priekšmetu par cenu, kas nav mazāka par neatkarīga sertificēta īpašuma vērtētāja noteikto ātrās realizācijas vērtību. Nomas priekšmeta vērtējums paredz, ka tā piespiedu pārdošanas vērtība ir EUR 3130.32 jeb LVL 2200.00, ieskaitot PVN 21%.

Nomas priekšmets tika pārdots par EUR 2939.80 (bez PVN) un 2009.gada 30.jūnijā nomas priekšmets tika nodots pircējam ar pieņemšanas-nodošanas aktu.

Uz nomas priekšmeta pārdošanas brīdi tā atlikusī vērtība bija EUR 7313.20 (bez PVN), no kuras tālāk tika atņemta pirkuma maksa EUR 2939.82 (bez PVN), attiecīgi iegūstot atlikumu pēc pārdošanas EUR 4373.38, kuru iznomātājam bija tiesības prasīt no nomnieka.

Nomnieks turklāt nav veicis rēķinu apmaksu EUR 459.90 apmērā.

Saskaņā ar prasības pieteikumam pievienoto līgumsoda aprēķinu un rēķiniem Nr.F112761/28 un Nr.F112761/29, nomas maksas parāds ir EUR 440.45, kas tiek aprēķināts saskaitot nomas maksu par 2009.gada martu EUR 220.51 apmēra (ieskaitot PVN) un nomas maksu par 2009.gada aprīli EUR 219.94 apmērā (ieskaitot PVN).

Nomniekam piemērotais līgumsods EUR 19.45 apmērā ir aprēķināts ņemot vērā sekojošu aprēķinu: kavētā summa x 0,003[1] x kavēto dienu skaits = līgumsods. Līgumsoda aprēķinā ir ņemta vērā rēķinā Nr.F112761/28 norādītā pārmaksa EUR 16.26, kura novirzīta līgumsoda dzēšanai.

2009.gada 26.novembrī starp iznomātāju un AS „SEB banka" (turpmāk – prasītājs) tika noslēgts līgums par prasījumu cesiju, saskaņā ar kuru prasītājam tika nodotas iznomātāja prasījuma tiesības pret nomnieku par no līguma izrietošo saistību EUR 4833.28 apmērā.

Atsaucoties uz Komerclikuma 463.pantu, Civillikuma 2141., 1793.pantu, 1801.panta 2.teikumu un 1811.pantu, prasītājs norāda, ka uz prasības pieteikuma sagatavošanas brīdi nomnieks nav atmaksājis parādu EUR 4833.28 jeb LVL 3396.85 apmērā, kas sastāv no atlikuma pēc nomas priekšmeta pārdošanas EUR 4373.38 jeb LVL 3073.63, nesamaksātā nomas maksājuma EUR 440.45 jeb LVL 309.55,līgumsoda EUR 19.45 jeb LVL 13.67.

Līgums nosaka, ka visi strīdi, kuri netiek noregulēti savstarpējo pārrunu ceļā ir risināmi šķīrējtiesā. Ņemot vērā to, ka prasītājs un atbildētājs nav savstarpēji vienojušies par strīda izšķiršanu šķīrējtiesā, šis strīds atbilstoši Civilprocesa likuma 24.pantam ir piekritīgs vispārējās jurisdikcijas tiesai.

Prasība pamatota ar Civillikuma 1716., 1717., 1765., 1793., 1801., 1805., 1811., 2141., 2152.pantu un Civilprocesa likuma 24., 127.-130.pantu.

Prasītājs lūdz tiesu:

- piedzīt parādu no atbildētāja LVL 3396.85 apmērā;

- piedzīt no atbildētāja par labu prasītājam visus tiesāšanās izdevumus;

- noteikt AS „SEB banka" tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos 6% gadā no parāda summas.

2013.gada 22.aprīlī atbildētājam nosūtīts prasības pieteikuma noraksts paskaidrojumu sniegšanai tiesā līdz 2013.gada 22.maijam. Atbildētājs tiesas noteiktajā termiņā rakstveida paskaidrojumus par prasību nav sniedzis.

No prasītājas pārstāvja 2013.gada 26.augustā saņemts iesniegums izskatīt lietu bez prasītājas pārstāvja klātbūtnes, norādot, ka prasību uztur pilnā apmērā uz prasībā norādītajiem motīviem un pierādījumiem.

Atbildētājs uz tiesas sēdi neieradās, neierašanās iemelsu tiesai nepaziņoja un nav arī lūdzis lietas izskatīšanu atlikt. Uzaicinājums uz tiesas sēdi atbildētājam nosūtīts 2013.gada 4.jūnijā saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.panta piekto daļu uz atbildētāja deklarētās dzīvesvietas adresi.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.panta piekto daļu, tiesas dokumentus fiziskajai personai piegādā pēc tās deklarētās dzīvesvietas adreses, bet gadījumos, kad deklarācijā norādīta papildu adrese, — pēc papildu adreses, ja vien fiziskā persona tiesai nav norādījusi savu adresi, pēc kuras veicama saziņa ar tiesu. Fiziskajai personai ir pienākums būt sasniedzamai tās deklarētajā dzīvesvietas adresē, deklarācijā norādītajā papildu adresē vai šīs personas norādītajā adresē saziņai ar tiesu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.1panta pirmās daļas trešo punktu, ja tiesas dokumenti piegādāti šā likuma 56.pantā noteiktajā kārtībā, uzskatāms, ka personai ir paziņots par tiesas sēdes vai procesuālās darbības laiku un vietu vai par attiecīgā dokumenta saturu un tiesas dokumenti ir izsniegti : 3) septītajā dienā no nosūtīšanas dienas, ja dokumenti nosūtīti ar pasta sūtījumu.

Tādejādi tiesa, nekonstatējusi Civilprocesa likuma 209.pantā norādīto pienākumu atlikt lietas izskatīšanu, nolēma izskatīt lietu pušu prombūtnē.

Izvērtējusi lietā esošos dokumentus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma pilnīgi.

Civillikuma 1402.pants nosaka, ka saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.

Prasītājas un atbildētāja tiesiskās attiecības izriet no 2006.gada 9.novembrī noslēgtā Nomas līguma Nr.F112761, saskaņā ar kuru iznomātājs nomnieka uzdevumā iegādājas automašīnu Hyundai Getz, un nodeva to nomnieka turējumā un lietošanā līdz 2011.gada 25.novembrim.

Atbilstoši Civillikuma 1587.pantam, tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Saskaņā ar Civillikuma 1588.pantu viena puse nevar atkāpties no līguma bez otras piekrišanas pat arī tad, ja pēdējā to neizpilda, un tādēļ, ka viņa to neizpilda. Savukārt Civillikuma 1589.pants paredz, ka vienpusēja atkāpšanās no līguma ir pielaižama tikai tad, kad tā pamatota ar paša līguma raksturu, vai kad to zināmos apstākļos atļauj likums, vai arī, ka tāda tiesība bijusi noteikti pielīgta.

Nomas līguma 8.2.5.3.punktā ir paredzētas iznomātāja tiesības vienpusēji izbeigt līgumu, ja nomnieks neizpilda savas no līguma izrietošās saistības, šajā gadījumā, pilnīgi vai daļēji netiek samaksāti nomas maksājumi, un šī maksāšanas saistību neizpilde turpinās divdesmit dienas pēc attiecīgās maksāšanas dienas. 2009.gada 20.maijā iznomātājs nosūtīja nomniekam vēstuli, kurā iznomātājs vienpusēji izbeidza Nomas līguma darbību, pamatojoties uz līguma 8.2.5.3.punktu. Tādejādi iznomātāja vienpusēja atkāpšanās no līguma ir tiesiska, jo iznomātājs ir konstatējis līguma noteikumu nepildīšanu no nomnieka puses.

2009.gada 25.maijā atbildētājs nodeva automašīnu Hyundai Getz prasītajam ar pieņemšanas-nodošanas aktu.

Saskaņā ar Nomas līguma 8.4.1.punktu ja iznomātājs vienpusēji pirms termiņa atkāpjas no līguma, nomnieks neatsaucami pilnvaro iznomātāju bez papildus juridisku procedūru uzsākšanas pārņemt nomas priekšmetu savā valdījumā un pēc sava ieskata pārdot to par cenu, kas nav zemāka par neatkarīga sertificēta īpašuma vērtētāja noteikto ātrās realizācijas vērtību. Savukārt Nomas līguma 8.4.2.punkts nosaka, ka iznomātāja vienpusējas atkāpšanās no līguma gadījumos, saskaņā ar šī līguma 8.2.punkta noteikumiem, nomniekam jāsamaksā iznomātajam naudas summa, kas veidojas kā starpība starp summu, ko iznomātājs ieguvis, pārdodot nomas priekšmetu, un nomas priekšmeta atlikušās vērtības un nesamaksāto nomas maksājumu summu.

Atbildētāja neizpildītas saistības pirms automašīnas pārdošanas sastādīja LVL 5139.75. Kā redzams no sertificēta īpašuma vērtētāja /pers.E/ 2009.gada 2.jūnija Ziņojuma, automašīnas Hyundai Getz piespiedu pārdošanas vērtība tika noteikta LVL 2200. Prasītājs prasības pieteikumā norādīja, ka nomas priekšmets tika pārdots par EUR 2939.82 (bez PVN) un 2009.gada 30.jūnijā nodots pircējam ar pieņemšanas-nodošanas aktu.

Atbildētājs arī nav apmaksājis 2009.gada 12.marta rēķinu Nr.F112761/28 LVL 159.55 apmērā un 2009.gada 14.aprīļa rēķinu Nr.112761/29 LVL 163.67 apmērā, kopā LVL 323.22, ieskaitot līgumsodu LVL 13.67.

Saskaņā ar Civillikuma 1717.pantu līgumsodu var pievienot katram līgumam, un to var noteikt ne vien naudā, bet arī citās vērtībās. Līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas. Civillikuma 1720.panta 2.punkts nosaka, ka kreditors var prasīt kā līgumsodu, tā arī līguma izpildīšanu, ja līgumsods bijis norunāts ne tik daudz par neizpildīšanu vispār, kā par neizpildīšanu īstā laikā. Saskaņā ar līguma 1.1.punktu līgumsods ir pamatums, ko nomnieks apņemas ciest par labu iznomātajam par līguma noteikumu pilnīgu vai daļēju neizpildi. Līgumsoda apmērs ir 1% no nesamaksātajiem un nākošajiem nomas maksājumiem.

Saskaņā ar lietas materiāliem pievienoto parāda summas aprēķinu, parāda summa pēc automašīnas pārdošanas sastāda LVL 3073.63 (bez PVN), parāda pamatsumma pēc neapmaksātiem rēķiniem – LVL 309.55, kā arī nokavējuma līgumsods LVL 13.67. Tādējādi parāda kopsumma sastāda LVL 3396.85.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.panta pirmo daļu katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Ņemot vērā to, ka atbildētājs nav iesniedzis iebildumus un paskaidrojumus, tiesai nav pamata apšaubīt prasītāja veikto parāda aprēķinu.

Pārbaudījusi lietas materiālus, tiesa atzīst, ka prasība par parāda piedziņu no /pers. A/ ir apmierināma.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.pantu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Sniedzot tiesā prasību prasītāja ir samaksājusi valsts nodevu LVL 300.87 un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus LVL 3,30, pavisam kopā LVL 304.17.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.1pantu atbildētājam nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei, kas nevar būt ilgāks par 10 dienām, skaitot no sprieduma spēkā stāšanās dienas. Tiesas ieskatā nosakāms maksimālais termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, 8., 97.pantu, 193., 195.pantu, 204.1 pantu, tiesa

**nosprieda:**

apmierināt AS „SEB banka" prasību pret /pers. A/ par parāda piedziņu.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu AS „SEB Banka", vienotais reģistrācijas Nr.40003151743, parādu LVL 3396.85, ko sastāda parādsaistību atlikums pēc automašīnas pārdošanas LVL 3073.63, pamatparāds pēc neapmaksātiem rēķiniem LVL 309.55 un rēķinu apmaksas nokavējuma līgumsods LVL 13.67.

Piedzīt no /pers. A/ par labu AS „SEB banka" valsts nodevu LVL 300.87 un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus LVL 3.30, kopā s 304,17.

Noteikt atbildētājam /pers. A/ labprātīgu sprieduma izpildes termiņu- 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā 20 dienu laikā iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā.